

شماره چاپ: ۱۲۴۷

شماره ثبت: ۵۲۵

دوره دهم - سال سوم

تاریخ چاپ: ۱۳۹۷/۱۰/۵

بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور

۱۸. حوزه رسانه و ارتباطات جمعی

(صد او سیما، شورای نظارت، خبرگزاری جمهوری اسلامی و...)

معاونت پژوهش‌های اجتماعی - فرهنگی
دفتر: مطالعات آموزش و فرهنگ

کد موضوعی: ۲۹۰
شماره مسلسل: ۱۶۲۴۳
دی‌ماه ۱۳۹۷

فهرست مطالب

۱.....	خلاصه مدیریتی.....
۲.....	مقدمه.....
۲.....	بخش اول - اعتبارات دستگاه‌های حوزه رسانه.....
۹.....	بخش دوم - اعتبارات برنامه‌های حوزه رسانه.....
۱۳.....	بخش سوم - رصد برنامه‌های بالادستی در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ و پیشنهادهای.....
۱۴.....	پیشنهادها.....
۱۵.....	منابع و مآخذ.....

بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور
۱۸. حوزه رسانه و ارتباطات جمعی
(صداوسیما، شورای نظارت، خبرگزاری جمهوری اسلامی و...)

خلاصه مدیریتی

در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸، حدود ۲,۳۱۵ میلیارد تومان برای فصل رسانه در نظر گرفته شده است. این مبلغ ۲۸/۷۴ درصد از اعتبارات امور فرهنگ، تربیت بدنی و گردشگری است. سهم دستگاه‌های مختلف از محل اعتبارات فصل رسانه به این شرح است:

۱. حدود ۱,۹۸۸ میلیارد تومان برای صداوسیما جمهوری اسلامی ایران،
 ۲. حدود ۲۱۹ میلیارد تومان برای وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی،
 ۳. حدود ۱۰۲ میلیارد تومان برای خبرگزاری جمهوری اسلامی،
 ۴. حدود ۳ میلیارد تومان برای شورای نظارت بر صداوسیما،
 ۵. حدود ۱ میلیارد و پانصد میلیون تومان برای حوزه هنری سازمان تبلیغات اسلامی،
 ۶. مبلغ ۷۰۰ میلیون تومان برای خبرگزاری خانه ملت.
- کل اعتبارات برنامه‌های فصل رسانه (جاری و عمرانی) نسبت به مصوبه سال ۱۳۹۷، حدود ۵/۳ درصد و اعتبارات هزینه‌ای و عمرانی برنامه‌های حوزه رسانه در این لایحه نیز نسبت به مصوبه سال ۱۳۹۷ به ترتیب ۴/۳۸ و ۱۹/۷۵ درصد افزایش داشته است.

افزون بر این، درباره بودجه صداوسیما باید توجه داشت علاوه بر مبلغ ۱,۹۸۸ میلیارد تومان که از محل اعتبارات فصل رسانه برای این سازمان پیش‌بینی شده، اعتباری بالغ بر ۲,۰۰۰ میلیارد تومان به عنوان درآمد اختصاصی، مبلغ ۱۵۰ میلیارد تومان در جدول ۲۱ به عنوان کمک برای صداوسیما و نیز مبلغ ۱۰۰ میلیارد تومان برای تأدیه بدهی‌های این سازمان به شرکت ارتباطات زیرساخت از محل همان جدول برای سازمان صداوسیما پیش‌بینی شده است، بدین ترتیب باید گفت، با احتساب مبالغ فوق سرجمع اعتبارات پیش‌بینی شده برای صداوسیما ۴,۲۳۸ میلیارد تومان خواهد بود.

مطلب قابل توجه در مورد بودجه صداوسیما در لایحه سال ۱۳۹۸ آن است که به موجب ماده (۹۳) قانون برنامه ششم، دولت مکلف بود حداقل هفت‌دهم درصد از بودجه عمومی دولت را برای صداوسیما لحاظ و تخصیص دهد. در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ این درصد از بودجه عمومی دولت معادل ۳,۳۵۰

میلیارد تومان خواهد شد. در حالی که مجموع کمک دولت (در ردیف اصلی و متفرقه) به صداوسیما در این لایحه ۲,۲۳۸ میلیارد تومان است که معادل ۴۶ صدم درصد از بودجه عمومی دولت است. در خصوص جبران این کسری بودجه برخی کارشناسان به اعتبارات پیش‌بینی شده در بند «چ» ماده (۳۷) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور استناد می‌کنند که در صورت اجرای کامل آن خواهد توانست حدود ۹۱۲ میلیارد تومان از کسری بودجه سازمان را جبران کند، البته اجرای بند «چ» ماده (۳۷) مذکور، منوط به تصویب آیین‌نامه اجرایی است که قرار بوده ظرف مدت ۶ ماه از تاریخ ابلاغ این قانون توسط چندین دستگاه تهیه و به تصویب هیئت وزیران برسد که چنین امری صورت نگرفته، به هر روی در مورد تحقق اعتبارات پیش‌بینی شده در این بند اتفاق نظر وجود ندارد و به همین دلیل بوده که تاکنون هیچ درآمدی از قبل آن برای صداوسیما محقق نشده است و بررسی این روند نشان می‌دهد در صورت عدم تصویب آیین‌نامه اجرایی مزبور توسط هیئت وزیران در سال مالی آینده نیز محقق نشود.

مقدمه

در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸، مانند قانون سال ۱۳۹۷ فصلی مجزا به موضوع رسانه اختصاص یافته که حدود ۲,۳۱۵ میلیارد تومان اعتبار برای آن پیش‌بینی شده است. این مبلغ در قالب برنامه‌های هزینه‌ای و عمرانی میان دستگاه‌های فرهنگی - رسانه‌ای کشور توزیع شده است. از این رو در گزارش حاضر ابتدا نحوه توزیع این مبلغ میان چهار دستگاه اصلی رسانه‌ای دولتی یعنی سازمان صداوسیما، خبرگزاری جمهوری اسلامی، شورای نظارت بر صداوسیما و خبرگزاری دانشجویان ایران به تصویر کشیده شده و تغییرات محسوس توزیع این منابع در ردیف‌های هزینه‌ای و عمرانی نسبت به قانون سال ۱۳۹۷ تحلیل شده است (بخش اول). در ادامه، برنامه‌های رسانه‌ای ذیل سرفصل رسانه، در مقایسه با برنامه‌های مشابه قانون سال ۱۳۹۷ از حیث عنوان برنامه، اقدامات و نوسان اعتبارات هزینه‌ای و عمرانی مورد بررسی و تحلیل قرار گرفته است (بخش دوم)، البته بررسی بودجه‌ای موضوع رسانه و ارتباطات جمعی به همین فصل خلاصه نمی‌شود، بلکه در ردیف‌های متفرقه نیز برنامه‌هایی برای نهادهای رسانه‌ای پیش‌بینی شده که در تحلیل کلان بودجه رسانه‌ها تأثیرگذار است. در پایان این گزارش الزامات برنامه ششم توسعه و قانون احکام دائمی برنامه‌های کشور مد نظر قرار گرفته و مفاد رسانه‌ای لایحه از نظر رعایت این الزامات و تکالیف قانونی بررسی شده است.

بخش اول - اعتبارات دستگاه‌های حوزه رسانه

در این بخش اعتبارات دستگاه‌های حوزه رسانه که اعتبارات خود را از فصل رسانه دریافت می‌کنند،

بررسی شده است. بر اساس جدول ۱، کل فصل رسانه اعتباری بالغ بر ۲,۳۱۵ میلیارد تومان به خود اختصاص داده است. این اعتبار بین صداوسیما (۸۵/۸۷)، شورای نظارت (۰/۱۲)، خبرگزاری جمهوری اسلامی (۴/۴۳) و سایر دستگاه‌ها شامل وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی (۹/۴۹)، حوزه هنری سازمان تبلیغات اسلامی (۰/۰۶) و خبرگزاری خانه ملت (۰/۰۳) تقسیم شده است.

شایان توجه است اعتبارات خبرگزاری دانشجویان ایران در لایحه سال ۱۳۹۸ از فصل پژوهش‌های توسعه‌ای پیش‌بینی شده است، ولی با این وجود به عنوان دستگاه رسانه‌ای در این بخش آمده است. این جابه‌جایی صرفاً شکلی بوده و به دلیل اینکه سازمان جهاد دانشگاهی زیرمجموعه امور آموزش و پژوهش تعبیه شده اعتبارات سازمان خبرگزاری دانشجویان نیز به فصل پژوهش انتقال یافته است. در حالی که ماهیت فعالیت‌های سازمان خبرگزاری دانشجویان رسانه‌ای بوده و باید به فصل رسانه انتقال یابد.

جدول ۱. سهم اعتبارات حوزه رسانه به تفکیک دستگاه و فصل^۱ (میلیون ریال)

ردیف	دستگاه/فصل	اعتبارات دستگاه* / فصل	درصد از فصل
۱	صداوسیما	۱۹,۸۸۲,۱۰۰	۸۵/۸۷
۴	وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی	۲,۱۹۶,۲۵۰	۹/۴۹
۳	خبرگزاری جمهوری اسلامی (ایرنا)	۱,۰۲۵,۰۰۰	۴/۴۳
۲	شورای نظارت بر صداوسیما	۲۹,۲۰۰	۰/۱۲
۵	حوزه هنری سازمان تبلیغات اسلامی	۱۵,۱۲۵	۰/۰۶
۶	خبرگزاری خانه ملت	۷,۰۰۰	۰/۰۳
	جمع کل	۲۳,۱۵۴,۶۷۵	۱۰۰
	فصل رسانه	۲۳,۱۵۴,۶۷۵	۲۸/۷۴ درصد از امور فرهنگ، تربیت بدنی و گردشگری**

*شایان ذکر است که خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا) دستگاه مستقل نبوده و از محل اعتبارات جهاد دانشگاهی و در قالب کمک، از ردیف ۱۱۳۶۲۴ (جهاد دانشگاهی) بودجه آن پرداخت می‌شود. اعتبارات این دستگاه در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ از محل برنامه‌های فصل رسانه تأمین نمی‌شود.

**اعتبارات پیش‌بینی شده برای امور فرهنگ، تربیت بدنی و گردشگری در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور معادل ۸۰,۵۶۳,۴۱۳ میلیون ریال است.

۱-۱. سازمان صداوسیمای جمهوری اسلامی ایران

در جدول ۲ بودجه سازمان صداوسیما به تفکیک اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ارائه شده است. همان‌طور که مشخص است اعتبارات هزینه‌ای این سازمان در لایحه سال ۱۳۹۸ نسبت به مصوب سال ۱۳۹۷، حدود ۵ درصد افزایش پیدا کرده، اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ۱۹ درصد افزایش یافته است. به‌طور کلی بودجه این سازمان در ردیف ۲۸۳۵۰۰ حدود ۶ درصد رشد داشته است.

۱. در این جدول صرفاً دستگاه‌هایی درج شده که اعتبارات خود را از فصل رسانه (۱۷۰۵۰۰۰) دریافت می‌کنند.

جدول ۲. تصویر اعتبارات سازمان صداوسیما جمهوری اسلامی ایران از ردیف ۲۸۳۵۰۰ در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ و مقایسه با مصوب سال ۱۳۹۷
(میلیون ریال)

شماره طبقه‌بندی	عنوان	هزینه‌ای			تملك دارایی‌های سرمایه‌ای			جمع	
		مصوب ۱۳۹۷	لایحه ۱۳۹۸	درصد رشد	مصوب ۱۳۹۷	لایحه ۱۳۹۸	درصد رشد	مصوب ۱۳۹۷	لایحه ۱۳۹۸
۲۸۳۵۰۰	سازمان صداوسیما جمهوری اسلامی ایران	۱۷,۵۱۵,۰۰۰	۱۸,۴۰۰,۰۰۰	۵/۰۵	۱,۲۴۹,۲۰۰	۱,۴۸۵,۱۰۰	۱۸/۸۸	۱۸,۷۶۴,۲۰۰	۱۹,۸۸۵,۱۰۰

مأخذ: همان.

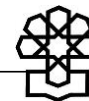
در خصوص بودجه سازمان صداوسیما نکته زیر قابل توجه است:

- به موجب ماده (۹۳) قانون برنامه ششم توسعه دولت مکلف است از ابتدای اجرای قانون برنامه در قالب بودجه سنواتی، سهم خود را در تأمین بودجه سازمان صداوسیما حداقل به میزان هفت‌دهم درصد بودجه عمومی دولت لحاظ و تخصیص دهد. منابع بودجه عمومی دولت براساس لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ حدود ۴۷۸ هزار میلیارد تومان است که طبق ماده (۹۳) قانون برنامه ششم توسعه حداقل کمک دولت به سازمان معادل ۳,۳۵۰ میلیارد تومان خواهد شد.

جدول ۳. تصویر کلی مجموع اعتبارات سازمان صداوسیما جمهوری اسلامی ایران

در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ و مقایسه آن با قانون بودجه سال ۱۳۹۷ (میلیارد تومان)

شرح	قانون بودجه ۱۳۹۷	لایحه بودجه ۱۳۹۸ (پیشنهادی دولت)	تفاوت اعتبار لایحه ۱۳۹۸ نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۹۷	درصد کاهش / افزایش
اعتبارات جاری	۱,۷۵۱	۱,۸۴۰	۸۹	۵
اعتبارات عمرانی	۱۲۵	۱۴۸/۵	۲۳/۵	۱۸
از محل صندوق ذخیره ارزی بند «د» تبصره «۴»	۸۷۵	۰	-۸۷۵	-۱۰۰
از محل جدول شماره ۲۱	۰	۲۵۰	۲۵۰	۱۰۰
جمع کل	۲,۷۵۱	۲,۲۳۸/۵	-۵۱۲/۵	-۱۸/۶۲

با توجه به موارد مندرج در جدول ۳ نکات زیر در این خصوص قابل توجه است:

۱. بودجه مصوب سازمان صداوسیما در قانون سال ۱۳۹۷ بالغ بر ۲۷۵۱ میلیارد تومان به شرح زیر است:

میلیارد تومان

۱. اعتبارات جاری (کمک دولت) ۱۷۵۱

۲. اعتبارات عمرانی ۱۲۵

۳. از محل صندوق ذخیره ارزی (تبصره «۴») ۸۷۵

۲. بودجه سازمان صداوسیما در لایحه سال ۱۳۹۸ به میزان ۲۲۳۸/۵ میلیارد تومان به شرح زیر از

سوی دولت پیشنهاد شده است:

میلیارد تومان

۱. اعتبارات جاری ۱۸۴۰

۲. اعتبارات عمرانی ۱۴۸/۵

۳. اعتبارات جدول شماره ۲۱ (افزایش سقف بودجه) ۲۵۰ (به شرط تحقق منابع)^۱

۳. اعتبارات صداوسیما در لایحه پیشنهادی سال ۱۳۹۸ در مقایسه با بودجه مصوب سال ۱۳۹۷ به

میزان ۱۸/۶۲ درصد و معادل ۵۱۲/۵ میلیارد تومان کاهش داشته است.

۴. اعتبارات تبصره «۴» که در قانون بودجه سال ۱۳۹۷ منظور شده از محل صندوق ذخیره ارزی

و بر مبنای ۲۵۰ میلیون دلار پیش‌بینی شده است که این ردیف در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ حذف شده است.

۵. بر اساس احکام دائمی و قانون برنامه ششم توسعه بودجه صداوسیما می‌بایست حداقل به میزان

۰/۷ درصد بودجه عمومی دولت منظور شود که اعتبار پیش‌بینی شده به میزان ۱,۱۱۲ میلیارد تومان کمتر از این میزان است.

۲-۱. شورای نظارت بر صداوسیما

در جدول ۴، بودجه شورای نظارت بر صداوسیما به تفکیک اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی سرمایه‌ای

ارائه شده است. همان‌طور که مشخص است اعتبارات هزینه‌ای این شورا حدود ۵۳/۳۳ درصد کاهش و

اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای حدود ۱۰ درصد افزایش یافته است و مجموع بودجه این شورا

حدود ۵۲ درصد کاهش را نشان می‌دهد.

۱. شایان ذکر است، اعتبارات جدول شماره ۲۱ منوط به تحقق منابع پیش‌بینی شده است و در صورت عدم تحقق منابع، کاهش بودجه صداوسیما نسبت به قانون ۱۳۹۷ به میزان ۲۷/۷ درصد و معادل ۷۶۲/۵ میلیارد تومان می‌شود.

جدول ۵. تصویر کلی اعتبارات سازمان خبرگزاری جمهوری اسلامی در مصوب

سال ۱۳۹۷ در مقایسه با لایحه سال ۱۳۹۸ (میلیون ریال)

جمع			تملك دارایی‌های سرمایه‌ای			هزینه‌ای			عنوان	شماره طبقه‌بندی
درصد رشد	لایحه ۱۳۹۸	مصوب ۱۳۹۷	درصد رشد	لایحه ۱۳۹۸	مصوب ۱۳۹۷	درصد رشد	لایحه ۱۳۹۸	مصوب ۱۳۹۷		
۱۰/۷۲	۱,۰۲۵,۰۰۰	۹۲۵,۷۰۰	۱۱۳/۶۷	۲۵,۰۰۰	۱۱,۷۰۰	۹/۴۰	۱,۰۰۰,۰۰۰	۹۱۴,۰۰۰	خبرگزاری جمهوری اسلامی	۲۸۲۵۰۰

مأخذ: همان.

شایان ذکر است، اعتبارات خبرگزاری جمهوری اسلامی ۴/۴۲ درصد کل اعتبارات برنامه‌های حوزه رسانه است.

در جدول شماره ۲۱ - مصارف پیش‌بینی شده افزایش سقف بودجه سال ۱۳۹۸ - برای خبرگزاری جمهوری اسلامی مبلغ ۲۰ میلیارد تومان به عنوان اعتبارات هزینه‌ای پیش‌بینی شده است. همچنین در شماره طبقه‌بندی ۵۰۵۰۰۰۰ (۴۴) مبلغ ۱۸ میلیارد تومان بابت تأدیه بدهی وزارت راه و شهرسازی به سازمان خبرگزاری جمهوری اسلامی پیش‌بینی شده است. با احتساب اعتبارات ردیف اصلی و ردیف‌های متفرقه سازمان خبرگزاری جمهوری اسلامی مجموع اعتبارات این سازمان معادل ۱۴۰ میلیارد و ۵۰۰ میلیون تومان خواهد شد که نسبت به مصوب سال ۱۳۹۷، ۵۱/۷۷ درصد رشد خواهد داشت. به این ترتیب سازمان خبرگزاری جمهوری اسلامی از بیشترین رشد در میان دستگاه‌های فصل رسانه برخوردار است.

۴-۱. سازمان خبرگزاری دانشجویان ایران

جدول ۶، اعتبارات خبرگزاری دانشجویان ایران را نشان می‌دهد. اعتبارات هزینه‌ای این خبرگزاری در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ نسبت به مصوب سال ۱۳۹۷، حدود ۱۷ درصد رشد و اعتبارات تملک دارایی سرمایه‌ای آن نسبت به مصوب ۱۳۹۷ رشدی نداشته است. در مجموع کل بودجه این خبرگزاری حدود ۱۶/۵ درصد رشد پیدا کرده است.

جدول ۶. تصویر کلی اعتبارات سازمان خبرگزاری دانشجویان ایران در لایحه بودجه

(میلیون ریال)

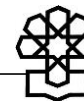
سال ۱۳۹۸ در مقایسه با مصوب سال ۱۳۹۷

جمع			تملك دارایی‌های سرمایه‌ای			هزینه‌ای			عنوان
درصد رشد	لایحه ۱۳۹۸	مصوب ۱۳۹۷	درصد رشد	لایحه ۱۳۹۸	مصوب ۱۳۹۷	درصد رشد	لایحه سال ۱۳۹۸	مصوب ۱۳۹۷	
۱۶/۴۲	۲۰۲,۰۰۰	۱۷۳,۵۰۰	۰	۴,۰۰۰	۴,۰۰۰	۱۶/۸۱	۱۹۸,۰۰۰	۱۶۹,۵۰۰	خبرگزاری دانشجویان ایران ۱۱۳۶۲۴

مأخذ: همان.

- شایان ذکر است اعتبارات این خبرگزاری از محل جهاد دانشگاهی در قالب کمک به خبرگزاری دانشجویان ایران تأمین می‌شود.

- در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ اعتبارات خبرگزاری دانشجویان از فصل پژوهش‌های توسعه‌ای (۱۸۰۵۰۰۰) و از محل برنامه (۱۸۰۵۰۱۳) «حفظ، معرفی و انتشار علم و فناوری» به مبلغ ۱۹ میلیارد و ۸۰۰ میلیون تومان اعتبار جاری برای این دستگاه پیش‌بینی شده است و مبلغ ۴۰۰ میلیون تومان از محل شماره طبقه‌بندی (۱۸۰۵۱۳۰۰۲) به عنوان بودجه عمرانی برای تعمیرات اساسی و خرید تجهیزات و ماشین‌آلات به عنوان کمک منظور شده است. با توجه به اینکه عنوان برنامه «حفظ، معرفی و انتشار علم و فناوری» است در حالی که ماهیت اقدامات این خبرگزاری فعالیت رسانه‌ای است که صرفاً به معرفی و انتشار علم و فناوری اختصاص ندارد، بلکه به طور گسترده در همه حوزه‌ها اقدام به تولید خبر و خبررسانی و فعالیت رسانه‌ای می‌کند، این دوگانگی با اصل شفافیت در بودجه‌ریزی متعارض است. لذا پیشنهاد می‌شود با توجه به ماهیت فعالیت این مؤسسه اعتبارات نهاد مذکور ذیل فصل رسانه و برنامه تولید و انتشار خبر درج شود.

بخش دوم - اعتبارات برنامه‌های حوزه رسانه

در پیوست ۴ - قسمت دوم لایحه بودجه سال ۱۳۹۸، برنامه‌های حوزه رسانه به تفکیک آمده است. اعتبارات این برنامه‌ها به تفکیک هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در مقایسه با مصوب ۱۳۹۷، در جدول زیر نشان داده شده است.

جدول ۷. تصویر کلی اعتبارات برنامه‌های فصل رسانه در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ در مقایسه با مصوب سال ۱۳۹۷ (میلیون ریال)

شماره طبقه‌بندی (لایحه ۱۳۹۸)	عنوان برنامه	هزینه‌ای			تملك دارایی سرمایه‌ای			جمع	
		مصوب ۱۳۹۷	لایحه ۱۳۹۸	درصد رشد	مصوب ۱۳۹۷	لایحه ۱۳۹۸	درصد رشد	مصوب ۱۳۹۷	لایحه ۱۳۹۸
۱۷۰۵۰۰۳	برنامه تأمین محتوای فرهنگی دیجیتال	۱۳۰۰۰	۱۵۱۲۵	۱۶/۳۴	۰	۰	۰	۱۳۰۰۰	۱۵۱۲۵
۱۷۰۵۰۰۵	برنامه تأمین، تولید و پخش سیما	۱۳۹۱۰۶۰۰	۱۴۶۰۰۰۰	۴/۹۵	۰	۰	۰	۱۳۹۱۰۶۰۰	۱۴۶۰۰۰۰
۱۷۰۵۰۰۶	برنامه تأمین، تولید و پخش صدا	۳۴۱۱۴۰۰	۳۵۵۵۰۰۰	۴/۲۰	۰	۰	۰	۳۴۱۱۴۰۰	۳۵۵۵۰۰۰
۱۷۰۵۰۰۷	برنامه توسعه رسانه‌های شنیداری و دیداری	۰	۰	۰	۱۲۴۹۴۰۰	۱۴۸۵۲۰۰	۱۸۸۷	۱۲۴۹۴۰۰	۱۴۸۵۲۰۰
۱۷۰۵۰۰۸	برنامه توسعه همکاری‌ها و مبادلات رسانه‌ای بین‌المللی	۱۹۰۰۰۰	۲۴۲۰۰۰	۲۷/۳۶	۰	۰	۰	۱۹۰۰۰۰	۲۴۲۰۰۰
۱۷۰۵۰۱۰	برنامه تولید و انتشار خبر	۸۰۴۰۰۰	۸۵۷۰۰۰	۶/۵۹	۰	۰	۰	۸۰۴۰۰۰	۸۵۷۰۰۰
۱۷۰۵۰۱۱	برنامه انتشار نشریات سازمان خبرگزاری جمهوری اسلامی	۱۳۰۰۰۰	۱۵۰۰۰۰	۱۵/۳۸	۰	۰	۰	۱۳۰۰۰۰	۱۵۰۰۰۰
۱۷۰۵۰۱۵	برنامه حمایت و ارتقای مطبوعات	۱۶۰۵۰۰۰	۱۵۷۰۰۰۰	-۲/۱۸	۰	۰	۰	۱۶۰۵۰۰۰	۱۵۷۰۰۰۰
۱۷۰۵۰۱۶	برنامه ساماندهی و توسعه رسانه‌ها و فعالیت‌های فرهنگی دیجیتال	۵۳۱۷۵۰	۵۴۸۲۵۰	۱/۷۶	۰	۰	۰	۵۳۱۷۵۰	۵۴۸۲۵۰
۱۷۰۵۰۱۷	برنامه نظارت بر سازمان صداوسیما	۶۰۰۰۰	۲۸۰۰۰	-۵۳/۳۳	۰	۰	۰	۶۰۰۰۰	۲۸۰۰۰
۱۷۰۵۰۱۸	برنامه هدایت تبلیغات و اطلاع‌رسانی	۷۱۵۰۰	۷۸۰۰۰	۹/۰۹	۰	۰	۰	۷۱۵۰۰	۷۸۰۰۰
۱۷۰۵۰۱۹	برنامه تأمین، توسعه، مقاوم‌سازی، تعمیر، تجهیز و نگهداری فضاها، ساختمان‌ها، اماکن و ماشین‌آلات	۰	۰	۰	۱۲۶۰۰	۲۶۱۰۰	۱۰۷/۱۴	۱۲۶۰۰	۲۶۱۰۰
	جمع	۲۰۷۳۴۲۵۰	۲۱۶۴۳۳۷۵	۴/۳۸	۱۲۶۲۰۰۰	۱۵۱۱۳۰۰	۱۹/۷۵	۲۱۹۹۶۲۵۰	۲۳۱۵۴۶۷۵

مأخذ: همان.

نکات مهم و قابل توجه درباره برنامه‌های حوزه رسانه

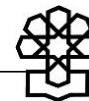
برنامه‌های مرتبط با حوزه رسانه و ارتباطات جمعی را می‌توان یا در چارچوب برنامه‌های فصل رسانه بررسی کرد: (الف) و یا در قالب ردیف‌های متفرقه به آنها پرداخت، (ب) در ادامه تحلیل برنامه‌های فوق در چارچوب دو عنوان مزبور آمده است.

الف) در برنامه‌های فصل رسانه

۱. برنامه انتشار نشریات سازمان خبرگزاری جمهوری اسلامی برای نخستین بار در قانون بودجه سال ۱۳۹۶ با اعتباری معادل ۱۳ میلیارد تومان به برنامه‌های فصل رسانه افزوده شد. دلیل این امر عبارت بود از اینکه در سال‌های قبل با وجود اینکه خبرگزاری جمهوری اسلامی مجوز انتشار نشریه داشته، اما از طریق بخش غیردولتی و یا مساعدت‌های غیرمتمرکز هزینه‌های چاپ و انتشارات خود را تأمین می‌کرد. این موضوع مورد ایراد نهادهای نظارتی واقع شد، به همین دلیل در قانون بودجه سال ۱۳۹۶ مقرر شد که از طریق این برنامه جدید، هزینه‌های مزبور به‌طور مستقیم تأمین شود. این روند عیناً در لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ بدون رشد تکرار شد، ولی در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ اعتبارات این برنامه با رشدی حدود ۱۵ درصد به مبلغ ۱۵ میلیارد تومان رسیده است. نکته شایان توجه در مورد این برنامه و اعتبارات آن چرایی استثنا شدن این نشریه از اعتبارات حمایتی است که به همه مطبوعات تعلق دارد و اختصاص برنامه حمایتی ویژه برای آن است.

۲. برنامه ساماندهی و توسعه رسانه‌ها و فعالیت فرهنگی دیجیتال

این برنامه در لایحه بودجه ۱۳۹۸، ۱/۷۶ درصد رشد دارد. رشد اندک اعتبارات این برنامه مهم در جای خود محل تأمل است؛ زیرا با رشد استفاده شهروندان از رسانه‌های اجتماعی دیجیتال و افزایش آسیب‌های فرهنگی - اجتماعی که این رسانه‌ها با خود به دنبال دارند اهتمام بیشتر دولت به ساماندهی این فضا و تأمین محتوای فرهنگی مناسب برای آن امری ضروری است. با این وجود و با توجه به چرخشی که در مجاری ارتباطی کشور به‌وجود آمده و در سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه نیز انعکاس داشته، انتظار می‌رفت که در جهت‌گیری‌های بودجه نیز این سیاست‌ها مد نظر قرار گیرد، به عنوان نمونه بند «۳۳» سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه به گسترش محتوا در فضای مجازی بر اساس نقشه مهندسی فرهنگی کشور تا حداقل پنج برابر وضعیت کنونی و بومی‌سازی شبکه‌های اجتماعی تصریح می‌کند. اما لایحه سال ۱۳۹۸ همانند لوایح بودجه در سال‌های گذشته علی‌رغم اینکه اعتبارات قابل توجهی برای برنامه‌های مربوط به تولید محتوا، شکاف دیجیتالی و اطلاعاتی و صیانت‌های فرهنگی و اجتماعی در فضای مجازی برای دستگاه‌های اجرایی که متولی زیرساخت هستند، در نظر گرفته است، ولی برای وجه فرهنگی - رسانه‌ای آن اعتبار مناسب با جهت‌گیری فرهنگی و نیازهای مبتنی بر سواد رسانه‌ای پیش‌بینی نکرده است.

۳. برنامه تأمین محتوای فرهنگی دیجیتال از جمله برنامه‌هایی است که برای نخستین بار در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ با اعتباری معادل ۳۵۰ میلیون تومان ایجاد و کل اعتبارات آن برای حوزه هنری سازمان تبلیغات اسلامی منظور شد. بررسی روند شکل‌گیری و تخصیص اعتبار به این برنامه نشان می‌دهد، در لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ مبلغ یک میلیارد و ۳۰۰ میلیون تومان اعتبار برای این برنامه پیش‌بینی شده که نسبت به مصوب سال ۱۳۹۶ به میزان ۱۳۱ درصد رشد داشته است و کل این اعتبار به حوزه هنری سازمان تبلیغات اسلامی اختصاص می‌یافت. در لایحه سال ۱۳۹۸ نیز این برنامه همچنان به حوزه هنری سازمان تبلیغات اسلامی اختصاص داشته و علی‌رغم رشد ۱۶ درصدی نسبت به مصوب ۱۳۹۷ همچنان این ابهام وجود دارد که سهم استان‌ها از این مبلغ مشخص نیست و نمی‌توان تحلیل روشنی از آن ارائه کرد، البته دلیل این عدم شفافیت، ساختار کل بودجه کشور است که برنامه‌های استانی به تفکیک در آن مشخص نمی‌باشد.

۴. برنامه‌های تأمین، تولید و پخش صداوسیما، شایان ذکر است در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ سنجه عملکرد این برنامه تعداد مخاطب در نظر گرفته شده است که با توجه به ماهیت فرهنگی این سازمان و نوع اثربخشی پیام، در نظر گرفتن تعداد مخاطب به‌عنوان سنجه عملکرد به تنهایی منطقی نبوده و نمی‌تواند بیانگر میزان اثربخشی فعالیت این سازمان باشد. به این منظور پیشنهاد می‌شود ذیل سنجه عملکرد به جای ساعت - برنامه در مقابل اقدام فعالیت شاخص‌هایی مانند، تعداد اثر - میزان رضایتمندی افزایش آگاهی‌های عمومی، درج شود.

۵. ذیل فصل تحقیق و توسعه در امور فرهنگ، تربیت‌بدنی و گردشگری (۱۷۰۸) علاوه بر برنامه پژوهش‌های کاربردی دو برنامه دیگر نیز وجود دارد، این دو برنامه عبارتند از: برنامه تدوین ضوابط و مقررات فرهنگی و برنامه تدوین، گفتمان‌سازی و تعمیق الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت (۱۷۰۸۰۰۳)، نکته قابل تأمل درباره برنامه اخیر آن است که اولاً ماهیت این برنامه رسانه‌ای است و باید به فصل رسانه افزوده شود، ثانیاً کل اعتبارات این برنامه که مبلغی معادل ۵ میلیارد تومان است در قالب دو اقدام فعالیت یعنی برگزاری و حمایت از نشست‌ها و همایش‌ها (۱۷۰۸۰۰۳۰۰۲) و انجام حمایت از مطالعات و تحقیقات مرتبط با الگوی اسلامی - ایرانی پیشرفت (۱۷۰۸۰۰۳۰۰۲) در اختیار مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت قرار می‌گیرد، این درحالی است که دستگاه‌های رسانه‌ای مهم‌ترین ابزار گفتمان‌سازی و تعمیق الگوی اسلامی ایرانی هستند از ردیف این برنامه هیچ اعتباری دریافت نمی‌کنند، ایراد اساسی دیگر اینکه چرا این برنامه فقط در چارچوب دو فعالیت یعنی برگزاری همایش و انجام مطالعات خلاصه شده است درحالی که فضای مجازی جدید مهم‌ترین بستر تولید محتوای رسانه‌ای برای گفتمان‌سازی و تعمیق این الگوست. به این منظور پیشنهاد می‌شود لاقلاً ذیل برنامه پژوهش‌های کاربردی صداوسیما و از محل آن اقدام فعالیت گفتمان‌سازی و تعمیق الگوی اسلامی - ایرانی پیشرفت قرار گیرد.

۶. برنامه حمایت و ارتقای مطبوعات و برنامه نظارت بر سازمان صداوسیما به ترتیب با ۲/۱۸ و ۵۳/۳۳ درصد کاهش، بیشترین میزان کاهش اعتبار نسبت به برنامه‌های مصوب سال ۱۳۹۷ را دارند.

دلیل این کاهش خصوصاً در مورد شورای نظارت بر صداوسیما با بیش از ۵۰ درصد کاهش، محل تأمل است. این موضوع با توجه به تورم سال آینده کشور در عمل موجب اخلاص در عملکرد این نهاد می‌شود.

۷. برنامه تولید و انتشار خبر در بودجه سال‌های قبل فقط به خبرگزاری دولت اختصاص داشت در لایحه سال ۱۳۹۸ اعتبار آن حدود ۷ درصد رشد داشته و معادل ۸۵ میلیارد و ۷۰۰ میلیون تومان برای این برنامه پیش‌بینی شده که ۷۰۰ میلیون تومان آن به خبرگزاری خانه ملت (متعلق به قوه مقننه)، اختصاص یافته است. با توجه به گسترش اخبار جعلی^۱ و جریان‌سازی‌های رسانه‌ای که در فضای مجازی علیه قوای کشور صورت می‌گیرد و اقدام فوری آنها برای ورود به بحران‌های رسانه‌ای را ضروری خواهد ساخت و از سویی با توجه به اینکه پرداختن به این امور هزینه‌بر است و به درستی از محل اعتبارات این برنامه اعتباری برای خبرگزاری خانه ملت پیش‌بینی شده است. لذا پیشنهاد می‌شود این رویه در مورد سایر خبرگزاری‌های وابسته به قوای دیگر نیز تعمیم یابد.

ب) ردیف‌های متفرقه

در ردیف‌های متفرقه لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ اعتباری معادل ۱۴۱,۲۵۰ میلیون ریال برای فعالیت‌های رسانه پیش‌بینی شده است که در جدول ۸ گزارش آمده است.

جدول ۸. اعتبارات ردیف‌های متفرقه جدول ۷-۲ و جدول شماره ۹ برای فعالیت‌های

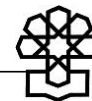
رسانه در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ (میلیون ریال)

کد دستگاه	دستگاه اجرایی	عنوان	جمع اعتبار هزینه‌ای و عمرانی در لایحه بودجه ۱۳۹۸
جدول ۷-۲ ۱۱۴۰۰۰	وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی	توسعه بازی‌های رایانه‌ای	۲۰,۲۵۰
جدول ۹ ۱۱۴۰۰۰	وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی	توسعه، تولید و نشر بازی‌های رایانه‌ای داخلی	۱۰۸,۰۰۰
۵۰۵۰۰۰۰ (۴۴)		تأدیه بدهی وزارت راه و شهرسازی به سازمان خبرگزاری جمهوری اسلامی (عمرانی)	۱۸۰,۰۰۰

مأخذ: همان.

درباره جدول فوق این نکته حائز اهمیت است که اعتبارات ردیف‌های متفرقه فصل رسانه در جدول ۷-۲ که به موضوع توسعه بازی‌های رایانه‌ای با ۲۰,۲۵۰ میلیون ریال اعتبار و موضوع توسعه، تولید و نشر بازی‌های رایانه‌ای داخلی با ۱۰۸,۰۰۰ میلیون ریال جمعاً مبلغی معادل ۱۲۸,۲۵۰ میلیون ریال خواهد شد. این مبلغ با اعتبار متفرقه منظور در جدول شماره ۷ که معادل ۱۴۱,۲۵۰ میلیون ریال است

۱. Fake News

حدود ۱۳,۰۰۰ میلیون ریال اختلاف دارد و مشخص نیست مبلغ یک میلیارد و ۳۰۰ میلیون مابه‌التفاوت در جدول ۷ به عنوان متفرقه درج شده از چه محلی تأمین خواهد شد.

بخش سوم - رصد برنامه‌های بالادستی در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ و پیشنهادها

الزامات و تکالیف بالادستی قانون بودجه سال ۱۳۹۸ در حوزه رسانه به شرح زیر است:

۱. بند «د» ماده (۳۳)

تولید و پخش برنامه‌های آموزشی، ترویجی، مدیریت مصرف آب، بهبود کمی و کیفی محصولات کشاورزی و فراوری تولیدات، حفاظت از محیط زیست و منابع طبیعی کشور، بهره‌وری و انتقال یافته‌های علمی به بهره‌برداران، به سفارش و تأمین مالی وزارت جهاد کشاورزی توسط سازمان صداوسیما.

۲. بند «پ» ماده (۸۶)

صداوسیما جمهوری اسلامی ایران موظف است ضمن اختصاص بخشی از برنامه‌های شبکه‌های مختلف به موضوع ترویج فرهنگ ایثار و شهادت، حداقل ده درصد (۱۰٪) از تولیدات برنامه‌های هنری نمایشی خود را به این موضوع اختصاص دهد.

۳. تبصره «۱» ماده (۸۶)

صداوسیما جمهوری اسلامی ایران، وزارتخانه‌های فرهنگ و ارشاد اسلامی، آموزش و پرورش، علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی کشور، بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس و سایر نهادهای فرهنگی مکلفند جهت ارج نهادن به این چهره‌های ماندگار اقدام فرهنگی^۱ لازم را جهت معرفی آنها انجام دهند.

۴. بند «ح» ماده (۹۲)

اصحاب فرهنگ، هنر، رسانه و صداوسیما که شغل خود را از دست می‌دهند تحت پوشش بیمه بیکاری قرار می‌گیرند. دولت در چارچوب لوایح بودجه سنواتی کمک‌های اعتباری را به این منظور در اختیار صندوق بیمه بیکاری قرار می‌دهد.

تبصره- آیین‌نامه اجرایی این بند ظرف مدت ۶ ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون به پیشنهاد مشترک وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان تبلیغات اسلامی، سازمان صداوسیما جمهوری اسلامی ایران و سازمان تهیه و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

۵. ماده (۹۳)

دولت مکلف است از ابتدای اجرای قانون برنامه در قالب بودجه سنواتی، سهم خود را در تأمین بودجه سازمان صداوسیما حداقل به میزان هفت‌دهم درصد (۰.۰۷٪) بودجه عمومی دولت لحاظ و تخصیص دهد.

۱. منظور چهره‌های ماندگار ایثار، جهاد و شهادت است.

افزایش اعتبار سازمان نسبت به سال پایه از محل این ماده جهت پوشش صد درصدی (۱۰۰٪) استان‌ها، توسعه کمی و کیفی برنامه‌های تولیدی (ملی، استانی و برون مرزی) پویانمایی (انیمیشن)، مستند و فیلم‌ها و سریال‌های فاخر و توسعه فنی هزینه می‌شود و هرگونه افزایش حقوق و مزایا جز به تناسب سایر بخش‌های کشور که در بودجه سنواتی مشخص می‌شود، ممنوع است.

سازمان صداوسیما جمهوری اسلامی ایران گزارش سالیانه این ماده را به مجلس شورای اسلامی ارائه می‌کند.

۶. بند «چ» ماده (۳۷) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور

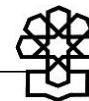
همه دستگاه‌های اجرایی مشمول ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری مکلفند یک درصد (۱٪) اعتبارات هزینه‌ای خود به استثنای فصول ۱، ۴ و ۶ را طی قرارداد مشخص با سازمان صداوسیما صرف تولید برنامه جهت فرهنگ‌سازی، آگاهی‌بخشی و اطلاع‌رسانی کنند.

اعتبارات پیش‌بینی شده در این بند در واقع جایگزین اعتباراتی است که پیش‌تر به عنوان مشارکت بخش خصوصی و دولتی در تأمین برنامه‌های صداوسیما جذب می‌شده است. یکی از اهداف پیشنهاد این بند در جهت مدیریت بهتر اعتبارات جذب شده از طریق مشارکت دستگاه‌های اجرایی در تأمین برنامه‌ها بوده است. لکن با توجه به اختلاف نظر دستگاه‌های اجرایی مانند دیوان محاسبات و سازمان برنامه و بودجه در مورد ضرورت تهیه و تصویب آیین‌نامه اجرایی ماده (۳۷) قانون مزبور که شامل بند «چ» نیز می‌شود، تاکنون هیچ اعتباری از محل این بند برای صداوسیما محقق نشده است.

اگرچه ردپای احکام فوق در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ به وضوح مشاهده نمی‌شود، اما با توجه به برنامه‌های ذیل صداوسیما یعنی برنامه تأمین، تولید و پخش سیما (۱۷۰۵۰۰۵) و برنامه تأمین، تولید و پخش صدا (۱۷۰۵۰۰۶) این احتمال وجود دارد که احکام مربوطه به‌عنوان اقدام-فعالیت ذیل این دو برنامه نهفته باشد.

پیشنهادها

به‌موجب بند «چ» ماده (۳۷) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه این بند همه دستگاه‌های اجرایی مشمول ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری مکلفند ۱ درصد اعتبارات هزینه‌ای خود به استثنای فصول ۱، ۴ و ۶ را طی قرارداد مشخص با سازمان صداوسیما صرف تولید برنامه جهت فرهنگ‌سازی، آگاهی‌بخشی و اطلاع‌رسانی کند. مجموع این اعتبار در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ معادل ۹۱۲ میلیارد تومان برآورد می‌شود که خواهد توانست بخشی از کسری اعتبارات موجود در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ در اجرای ماده (۹۳) قانون برنامه ششم توسعه را جبران کند، البته تحقق این بند نیازمند تهیه آیین‌نامه اجرایی است، توضیح بیشتر اینکه ریاست سازمان برنامه و بودجه طی بخشنامه‌ای در تاریخ ۱۳/۳/۱۳۹۷ دستورالعمل اجرایی این بند را به دستگاه‌های اجرایی مشمول ابلاغ کرده است، اما اجرای این ماده و بند

«چ» آن نیازمند تهیه و تصویب آیین‌نامه اجرایی^۱ است که باید در دستور کار دولت قرار گیرد. تا اجرای مفاد بند مزبور مورد ایراد نهادهای نظارتی از جمله دیوان محاسبات قرار نگیرد.

۱. همچنین در خصوص فصول هفت‌گانه مربوط به اعتبارات هزینه‌ای دستگاه‌های متولی امر رسانه **پیشنهاد مشخص آن است که به منظور شفافیت بیشتر در لایحه بودجه در صورتی که اعتبارات فصل استفاده از کالا و خدمات یا سایر هزینه‌ها صرف جبران خدمات می‌شود ذیل همان سرفصل قرار گیرد تا مشخص شود چه میزان از اعتبارات فصل رسانه صرف جبران خدمات می‌شود.** توضیح بیشتر اینکه اعتبار دقیق فصل جبران خدمات در بودجه مشخص نیست، زیرا بسیاری از پرداخت‌هایی که برای جبران خدمات صورت می‌گیرد از سایر فصول مانند استفاده از کالا و خدمات انجام می‌شود. بنابراین اگرچه ماهیت این اعتبارات جبران خدمات است، ولی ذیل سایر فصول درج شده است از این‌رو برای اینکه مشخص شود چه میزان از اعتبارات حوزه رسانه به جبران خدمات و چه میزان برای استفاده از کالا و چه میزان در قالب یارانه و... پرداخت می‌شود پیشنهاد می‌شود لاقلاً آن بخش از اعتبارات استفاده کالا که مشخص است بابت حقوق و دستمزد هزینه می‌شود برای شفافیت بیشتر به فصل جبران خدمات انتقال پیدا کند.

۲. در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ کل اعتبارات خبرگزاری دانشجویان (جاری و عمرانی) از فصل پژوهش‌های توسعه‌ای (۱۸۰۵۰۰۰۰۰۰) و در قالب برنامه حفظ، معرفی و انتشار علم و فناوری (۱۸۰۵۰۱۳) پیش‌بینی شده است. این اقدام دولت اگرچه موجب افزایش سرجمع اعتبارات فعالیت‌های رسانه‌ای خواهد شد، لکن به دلیل عدم تطابق ماهیت فعالیت خبرگزاری دانشجویان ایران با عنوان برنامه موجب عدم شفافیت در بودجه‌نویسی می‌شود. با توجه به ماهیت فعالیت این مؤسسه بازگشت اعتبارات نهاد مذکور ذیل فصل رسانه و برنامه تولید و انتشار خبر پیشنهاد می‌شود.

منابع و مآخذ

۱. قانون بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور، ماده‌واحد و جداول کلان منابع و مصارف بودجه، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور.
۲. قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه جمهوری اسلامی ایران، مصوب ۱۳۹۵/۱۲/۱۴ معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی، خردادماه ۱۳۹۶.
۳. سیاست‌های کلی برنامه ششم قابل‌بازیابی در:

<http://farsi.khamenei.ir/print-content?id=30128>

۱. آیین‌نامه اجرایی این ماده [ماده (۳۷)] ظرف مدت ۶ ماه از تاریخ ابلاغ این قانون توسط سازمان برنامه و بودجه کشور، وزارتخانه‌های آموزش و پرورش، علوم، تحقیقات و فناوری و فرهنگ و ارشاد اسلامی، شورای عالی حوزه‌های علمیه، سازمان صدا و سیما، جمهوری اسلامی ایران و مؤسسه تنظیم و نشر آثار حضرت امام خمینی (ره) و مؤسسه تنظیم و نشر آثار مقام معظم رهبری تهیه می‌شود و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

مرکز پژوهش‌ها
مجلس شورای اسلامی

شماره مسلسل: ۱۶۲۴۳

شناسنامه گزارش

عنوان گزارش: بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور ۱۸. حوزه رسانه و ارتباطات جمعی (صداوسیما، شورای نظارت، خبرگزاری جمهوری اسلامی و ...)

نام دفتر: مطالعات آموزش و فرهنگ (گروه رسانه و ارتباطات جمعی)

تهیه و تدوین: سیدعلی محسنیان

همکار: سیدیوسف مرادی

ناظران علمی: سینا کلهر، کرم‌اله دانشفرد

متقاضی: کمیسیون تلفیق

ویراستار تخصصی: —

ویراستار ادبی: —

واژه‌های کلیدی:

۱. لایحه بودجه سال ۱۳۹۸

۲. رسانه

۳. صداوسیما

۴. رسانه‌های دولتی

تاریخ انتشار: ۱۳۹۷/۱۰/۱۹